

**Zasady oceniania z języka polskiego
w klasach Liceum Ogólnokształcącego (4-letniego)
i Technikum (5-letniego)
w Zespole Szkół im. M. Skłodowskiej – Curie
w Działoszynie
od roku szkolnego 2019/2020**

(opracowane zostały na podstawie *Programu nauczania języka polskiego w liceum ogólnokształcącym i technikum od roku szkolnego 2019/2020. „Ponad słowami”* autorstwa Barbary Łabęckiej)

Wymagania edukacyjne dla poszczególnych klas zawarte są w wyżej wymienionym programie nauczania.

Zasady oceniania z języka polskiego w klasach Liceum Ogólnokształcącego i Technikum w Zespole Szkół im. M. Skłodowskiej – Curie w Działoszynie

Podstawa prawna:

Zasady oceniania z języka polskiego opracowane zostały na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 83 z 2007r. z późn. zmian.), Statutu Zespołu Szkół im. M. Skłodowskiej – Curie oraz Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

1. Kryteria ocen z języka polskiego.
2. Wymagania związane z kształceniem umiejętności pisania: tworzenie własnego tekstu na podstawie fragmentu z literatury.
4. Skala ocen.
5. Warunki i tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z języka polskiego (zgodnie z założeniami wewnątrzszkolnego oceniania ucznia).
 - 5.1. Ocenianie bieżące.
 - 5.2. Kartkówki i sprawdziany.
 - 5.3. Ocenianie śródroczne i końcoworoczne.
 - 5.4. Tryb uzupełniania zaległości.
 - 5.5. Warunki poprawy ocen cząstkowych.
 - 5.4. Egzamin klasyfikacyjny.
 - 5.5. Egzamin poprawkowy.
- 5.6. Ocenianie uczniów z orzeczeniem PPP.**

1. Kryteria ocen z języka polskiego:

Przedmiotem oceny są wiadomości i umiejętności, jakie uczeń powinien zdobyć na lekcjach zgodnie z programem nauczania języka polskiego w liceum i technikum raz zaangażowanie w proces nauczania (aktywność).

Uczeń otrzymuje oceny za:

- odpowiedź ustną,
- pisemne prace klasowe i domowe,
- sprawdziany i testy sprawdzające znajomość lektur i problematyki danej epoki,
- wartość prowadzonych notatek,
- samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości (np. referat, zestawy bibliograficzne, projekt inscenizacji, elementy wykładu),
- aktywność na lekcjach, udział w dyskusji,
- testy czytania ze zrozumieniem,
- udział i osiągnięcia na olimpiadach i konkursach,
- udział w przedsięwzięciach kulturalnych.

Ocenianie odpowiedzi ustnej:

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń potrafi:

- przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej;
- określić ramy chronologiczne omawianych epok;
- objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich;
- wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych okresów gatunków literackich;
- wskazać cechy postaw i wzorców osobowych charakterystycznych dla danej epoki;
- wskazać cechy prądów umysłowych i artystycznych;
- posługiwać się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami;
- streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych;
- rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok;
- scharakteryzować bohaterów literackich;
- przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób;
- umiejętnie przywoływać cytaty z tekstów literackich do wypowiedzi własnych.

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- wyjaśnić literaturoznawcze sensy pojęć;
- wskazać podstawowe cechy gatunków;
- powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi;

- wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi;
- opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów;
- scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich;
- scharakteryzować podstawowe prądy artystyczne i umysłowe oraz hasła programowe i idee poszczególnych epok, odwołując się do omówionych utworów literackich;
- scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach, odwołując się do omówionych utworów literackich;
- wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok;
- określić tematykę i problematykę omówionych utworów;
- prezentować na lekcji zagadnienia wcześniej przygotowane w domu;
- podejmować próby włączenia się do dyskusji.

Na ocenę **dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok;
- porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich;
- scharakteryzować koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich;
- wskazać dominantę kompozycyjną i myślową oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego;
- zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce;
- formułować wnioski, uogólnienia i argumenty, prezentując swój punkt widzenia;
- ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich komplikację psychologiczną i uwikłania w problemy moralne, społeczne;
- komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany;
- wypowiadać się płynnie, poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:

- wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach;
- wykazać się opanowaniem pamięciowym licznych fragmentów tekstów literackich oraz swobodnie posługiwać się cytatami;
- przedstawić ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich na podstawie omawianych utworów;
- wyjaśnić funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich;

- rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie;
- formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich;
- samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych (i pisemnych) materiały z różnych źródeł dotyczące literatury, filmu i innych dziedzin sztuki;
- dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego (□ posługując się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką a także rozpoznając przenośne znaczenia dzieła - metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne);
- dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki (w tym tekstu lit.), ze wskazaniem funkcji środków specyficznych dla danej dziedziny sztuki;
- wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną;
- odwoływać się do opinii autorytetów (sądy historyków literatury, myśli filozofów..);
- dowodzić własnej racji w ocenie dzieł sztuki;
- dokonać syntezy twórczości literackiej (epoki, autora, prądu).

Na ocenę **celującą** uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą , a ponadto:

- prezentując swoje poglądy, umiejętnie posługiwać się wiedzą spoza programu szkolnego, świadczącą o dużej erudycji;
- formułować wnioski dojrzałe, wnikliwe;
- stawiać hipotezy badawcze;
- polemizować , by obronić własne stanowisko, szukając nowych argumentów;
- dokonać pisemnej parafrazy i stylizacji literackiej tekstu.

Prace domowe i klasowe: sposoby sprawdzania stopnia realizacji wymagań

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń powinien:

- zrozumieć temat wypracowania;
- znaleźć argumenty uzasadniające tezę;
- zachować trójdzielność kompozycyjną;
- napisać pracę językiem komunikatywnym, unikając błędów ortograficznych.

Na ocenę **dostateczną** uczeń powinien:

- zaprezentować własną koncepcję rozwinięcia tematu;
- podjąć próbę skomponowania pracy w sposób zamierzony i nieschematyczny;
- zadbać o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

Na ocenę **dobrą** uczeń powinien:

- w funkcji argumentacyjnej właściwie wykorzystać materiał literacki i historycznoliteracki;

- umiejętnie łączyć poszczególne części pracy tak, by jej tekst był spójny;
- stosować urozmaiconą leksykę (bogate słownictwo) i składnię (różne typy zdań);
- sięgać do różnych źródeł wiedzy, cytować badaczy literatury;
- sporządzić bibliografię;
- zadbać o poprawność i jednorodność stylu;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń powinien:

- pamiętać o oryginalnym zamyśle kompozycyjnym;
- zadbać o szczególnie klarowną koncepcję rozwinięcia zasugerowanych przez temat, problem;
- w budowaniu argumentacji wykorzystać materiał literacki, historycznoliteracki czy kulturowy;
- umieścić w rozprawce własne przemyślane sądy wartościujące i uogólniające, umiejętnie skonfrontować je z sądami badaczy literatury;
- zadbać o poprawność frazeologiczną i fleksyjną;
- posłużyć się żywym stylem i bogatą leksyką;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

Na ocenę **celującą** uczeń powinien:

- w toku argumentacyjnym wykorzystać materiał wykraczający poza treści programowe;
- wykazać się oryginalnością ujęcia tematu;
- umiejętnie wykorzystać sądy profesjonalnych badaczy literatury, konfrontując je z własnym spojrzeniem;
- sporządzić dokładne przypisy.
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

Ocenianie testów i sprawdzianów wiadomości

(odbywa się według punktacji podawanej przy każdym teście)

Ocenianie notatek:

- systematyczność: wszystkie tematy, wraz ze stosownymi treściami są odnotowane,
- rzetelność: zawierają informacje podane na lekcjach lub w zalecanym fragmencie podręcznika czy opracowania,
- konkretność i jasność zapisu,
- ewentualne wprowadzanie własnych refleksji (dygresji, pytań).

Ocena wynika ze stopnia realizacji powyższych kryteriów.

Ocena aktywności

Ocena **celująca**:

- Uczeń wzbogaca treść lekcji o wartościową wiedzę pozaszkolną.

Ocena **bardzo dobra**:

- Uczeń potrafi wskazać kierunek interpretacyjny na lekcji poświęconej nowemu tematowi oraz wskazać trafne nawiązania merytoryczne.

Ocena **dobra**:

- Uczeń bierze udział w dyskusji, prezentując przemyślane i uzasadnione stanowisko; wykazuje aktywność w poszukiwaniach rozwiązań interpretacyjnych.

Ocena **dostateczna**:

- Uczeń uczestniczy w procesie lekcyjnym, formułując wypowiedzi trafne, lecz niepełne.

Ocena **dopuszczająca**:

- Uczeń rzadko wykazuje aktywność podczas lekcji, a jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy (powtarzanie zdania podręcznika, nauczyciela, przedmówcy).

Ocena **niedostateczna**:

- Uczeń nie uczestniczy w tworzeniu treści lekcji; zapytany nie wie, o czym jest mowa; nie wykonuje poleceń nauczyciela.

2. Wymagania związane z kształceniem umiejętności pisania: tworzenie własnego tekstu.

Sposób sprawdzania stopnia realizacji wymagań: prace domowe i praca klasowa.

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń powinien:

- zrozumieć temat wypracowania ;
- znaleźć argumenty uzasadniające tezę,
- zachować trójdzielność kompozycyjną;
- napisać pracę językiem komunikatywnym, unikając błędów ortograficznych.

Na ocenę **dostateczną** uczeń powinien:

- zaprezentować własną koncepcję rozwinięcia tematu;
- podjąć próbę skomponowania pracy w sposób zamierzony i nieschematyczny;
- zadbać o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

Na ocenę **dobłą** uczeń powinien:

- w funkcji argumentacyjnej właściwie wykorzystać materiał literacki i historycznoliteracki;
- umiejętnie łączyć poszczególne części pracy tak, by jej tekst był spójny;
- stosować urozmaiconą leksykę (bogate słownictwo) i składnię (różne typy zdań);
- sięgać do różnych źródeł wiedzy, cytować badaczy literatury;

- zadbać o poprawność i jednorodność stylu;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń powinien:

- pamiętać o oryginalnym zamyśle kompozycyjnym;
- zadbać o szczególnie klarowną koncepcję rozwinięcia zasugerowanych przez temat problem;
- w budowaniu argumentacji wykorzystać materiał literacki, historycznoliteracki czy kulturowy;
- umieścić w rozprawce własne przemyślane sądy wartościujące i uogólniające, umiejętnie skonfrontować je z sądami badaczy literatury;
- zadbać o poprawność frazeologiczną i fleksyjną;
- posłużyć się żywym stylem i bogatą leksyką;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

Na ocenę **celującą** uczeń powinien:

- w toku argumentacyjnym wykorzystać materiał wykraczający poza treści programowe;
- wykazać się oryginalnością ujęcia tematu;
- umiejętnie wykorzystać sądy profesjonalnych badaczy literatury, konfrontując je z własnym spojrzeniem;
- wprowadzić do pracy cytaty z utworów.

3. Skala ocen

Ustala się 6- stopniową skalę ocen z następującymi skrótami:

celujący - cel - 6

bardzo dobry - bdb - 5

dobry - db - 4

dostateczny - dst - 3

dopuszczający - dop - 2

niedostateczny - ndst - 1

1. W ocenianiu bieżącym i semestralnym stosuje się oceny pełne i oceny z plusem „+” i minusem „-” (wyj. ocena 1-, 2-, 6-).

2. Wystawiając oceny cząstkowe, stosujemy zapis cyfrowy.

3. Przy ocenianiu sprawdzianów, zadań klasowych i domowych punktowanych stosujemy następujący przelicznik procentowy:

poniżej 39% - niedostateczny

40%- 50% - dopuszczający

51% - 67% - dostateczny

68% -78% - dobry

79% -89% - bardzo dobry

90%-100% - celujący

(w przypadku słabszych zespołów klasowych powyższa skala może ulec modyfikacji).

5. Warunki i tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z języka polskiego (zgodnie z założeniami wewnątrzszkolnego oceniania ucznia).

5.1. Ocenianie bieżące:

1. Podstawową formą bieżącego sprawdzania wiedzy, umiejętności i oceniania ucznia jest: odpowiedź ustna, kartkówka (krótka forma pisemna), sprawdzian (dłuższa forma pisemna), aktywność i zaangażowanie ucznia.
2. Czas trwania odpowiedzi ustnej i kartkówki nie może przekroczyć 20 minut.
3. Oceny mają charakter jawny. Na prośbę ucznia nauczyciel, wystawiając ocenę, ma obowiązek ją uzasadnić.
4. Pisemne prace powinny być ocenione i omówione w terminie do dwóch tygodni od napisania pracy.

5.2. Kartkówki i sprawdziany:

1. Sprawdziany i testy wcześniej zapowiedziane przez nauczyciela są obowiązkowe. Uczeń, który nie przyjdzie na zapowiedziany sprawdzian, w jak najszybszym terminie, wskazanym przez nauczyciela, musi zaliczyć przewidziany w nim zakres materiału (w formie pisemnej lub ustnej). W przypadku, gdy uczeń odmówi udzielenia odpowiedzi, otrzymuje ocenę niedostateczną.
2. Nauczyciel informuje uczniów o planowanym sprawdzianie dwa tygodnie wcześniej i zapisuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
3. Sprawdzian można poprawić tylko jeden raz.
4. Na koniec pierwszego półrocza, roku szkolnego nie przewiduje się sprawdzianu końcowego, zaliczeniowego.
5. Kartkówka obejmuje niewielki zakres materiału (3 lekcje tematyczne) i nie wymaga wcześniejszej zapowiedzi. Nie można poprawiać oceny uzyskanej z kartkówki.

5.3. Ocenianie śródroczne i końcoworoczne.

1. Ustalając ocenę śródroczną i końcoworoczną nauczyciel uwzględnia zdobytą wiedzę i umiejętności, zaangażowanie i aktywność ucznia oraz jego obecność na lekcjach.
1. Uczeń ze słabymi ocenami z prac pisemnych, a bardzo dobrymi z wypowiedzi ustnych (i odwrotnie) otrzymuje ocenę końcową najwyżej dobrą.
2. Oceny śródroczne i końcoworoczne nie są średnią ocen wpisanych do dziennika, lecz ich tzw. średnią ważoną.
3. Wagi ocenianych umiejętności :

Lp.	Oceniane umiejętności	WAGA	
		Nauczanie stacjonarne	Nauczanie zdalne
1	klasówka (sprawdziany wiedzy, testy, wypracowania, dyktanda)	5	3
2	poprawa klasówki	4	2
3	kartkówka	4	2
4	poprawa kartkówki	3	1
5	wypracowanie domowe	2	2
6	poprawa wypracowania domowego	1	1
7	praca domowa	1	1
8	samodzielna notatka z lekcji	1	1
9	odpowiedź ustna	3	2
10	poprawa odpowiedzi ustnej	2	1
11	analiza tekstu kultury	2	2
12	poprawa analizy tekstu kultury	1	1
13	aktywność (krótkie wypowiedzi)	1	1
14	aktywność (dłuższe wypowiedzi argumentacyjne)	2	2
15	referaty, przemówienia	2	2
16	mapy mentalne i inne prace plastyczne	1	1
17	ćwiczenia na lekcji	1	1
18	praca w grupach	1	1
19	długotrwały projekt, przedsięwzięcie	2	2
20	udział w olimpiadzie, konkursie	2	2
21	osiągnięcia na olimpiadzie, konkursie	5	5
22	udział w przedsięwzięciach kulturalnych (np. narodowe czytanie, promowanie czytelnictwa, propagowanie literatury i sztuki)	2	2

Lp.	Oceniane umiejętności	WAGA	
		Nauczanie stacjonarne	Nauczanie zdalne
23	ocena końcoworoczna z ubiegłych lat (dotyczy klas maturalnych)	4	4
24	inne	1	1

4. Podstawą oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i końcoworocznej są oceny znajdujące się w dzienniku lekcyjnym.
5. Nauczyciel powiadamia ucznia i wychowawcę o przewidywanej ocenie niedostatecznej na miesiąc przed klasyfikacją.
6. Uczeń może być niesklasyfikowany, jeżeli opuścił ponad 50% lekcji języka polskiego lub gdy świadomie unika tych zajęć, na których są sprawdziany, prace klasowe oraz inne formy oceniania.

5.4. Tryb uzupełniania zaległości.

1. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy spowodowane nieobecnością.
2. Uczeń ma obowiązek w ciągu 2 dni od ustanej nieobecności porozumieć się z nauczycielem w sprawie terminu zaległej pracy (sprawdzianu, testu, pracy klasowej). Zaległe prace uczeń ma obowiązek uzupełnić w ciągu tygodnia.
3. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania przed zapowiedzianym powtórzeniem materiału (także w formie ustnej) i przed zapowiedzianym sprawdzianem.

5.5 Warunki poprawy ocen cząstkowych.

1. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej, testu, sprawdzianu.
2. Uczeń ma obowiązek w ciągu 2 dni od oddania prac ustalić z nauczycielem termin jej poprawy.
3. Uczeń może daną formę pisemną poprawić tylko raz.
4. Zarówno pierwsza ocena, jak i ocena z poprawy zostają wpisane do dziennika.
5. Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę w ciągu tygodnia od oddania sprawdzonej pracy.

5.6. Egzamin klasyfikacyjny.

1. Uczeń może złożyć wniosek o egzamin klasyfikacyjny do Dyrektora szkoły. W podaniu powinien określić przyczyny nieobecności

i ją udokumentować. Rada Pedagogiczna podejmuje decyzję dotyczącą egzaminu klasyfikacyjnego. Dyrektor wyznacza termin egzaminu klasyfikacyjnego i powiadamia o tym ucznia.

2. Formę i termin egzaminu ustala Dyrektor w porozumieniu z nauczycielem przedmiotu.
3. Wyniki egzaminu klasyfikacyjnego zatwierdza Rada Pedagogiczna.
4. Ocena wystawiona na podstawie egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna.

5.7. Egzamin poprawkowy.

1. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec roku, ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego. Termin egzaminu wyznaczony jest przez Dyrektora szkoły.
2. Uczeń, przystępujący do egzaminu, otrzymuje od nauczyciela zakres materiału, który obowiązywał go będzie na egzaminie.
3. Egzamin przebiega w części ustnej i pisemnej. Zestawy pytań do części ustnej i tematy do części pisemnej powinny być zgodne z wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

5.8. Ocenianie uczniów z orzeczeniem PPP.

Uczniowie posiadający orzeczenie PPP informujące o dysleksji, dysortografii lub innej dysfunkcji oceniani są zgodnie z kryteriami ocen uściślonymi na podstawie opinii wydanej przez PPP.

- U uczniów z orzeczeniem o dysortografii uznawane są błędy, których nie można wyjaśnić zasadą ortograficzną, natomiast jeżeli w wyrazie można zastosować taką zasadę, są one uznawane za błąd ortograficzny.
- U uczniów z orzeczeniem o dysleksji uznawane są błędy, które nie zmieniają znaczenia wyrazów, natomiast jeżeli zmieniają znaczenie wyrazu lub formę gramatyczną, są one traktowane jako błędy.

